

"Очекуваме наскоро Собранието да усвои Резолуција за жртвите од Антифашистичката граѓанска војна. Тогаш ќе имаме целосна слика за напорот кој треба да го направи македонската држава за остварување на правата, кои ни се одземени од страна на грчката Влада. Тука се прашањата на одземеното државјанство, на имотите и низа други прашања кои досега не беа поставени пред грчката Влада. Сепак, сметаме дека прашањето со оспорувањето на името фактички е параван на грчката Влада која се плашеше од поставувањето на овие прашања, кои се поврзани со остварувањето на правата на Македонците од Егејска Македонија, но и правата на македонското малцинство во Грција", вели Георги Ајановски.

"Не значи дека со усвојувањето на само една декларација ќе се реши проблемот, напротив, ние кои го познаваме грчко-македонскиот однос и спорот, кој вештачки ни е наменет од 1993 година, сметаме дека тоа е една долготрајна разумна борба на нашата македонска држава на меѓународно ниво, а не таа да остане само во рамките на Република Македонија", дополнува Ставре Џиков.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Наспроти игнорантскиот однос на јужниот сосед и исказите за тоа дека македонското малцинство е "непостоечко и неосновано прашање", македонската Влада поаѓа во нова, но не офанзивна, туку во реална политика, во насока на тоа правдата за македонското малцинство во Егејскиот дел на Македо-

нија да ја бара во меѓународните институции.

И додека владините претставници порачуваат дека протераните Македонци од Грција и нивните имоти не се прашања на избор за разговори од Атина, туку нивните права произлегуваат од меѓународните стандарди и конвенции, портпаролот на грчкото Министерство за надворешни работи, Јоргос Кумуцакос, истакнувањето на прашањето за протераните Македонци во Грција, го оквалификува како "непоткрепен и несреќен обид да се создаде впечаток од македонска страна".

Но, вистината е сосема поинаква, а несреќата е во тоа што овие Македонци сè уште не можат да се вратат во своите

ЕВРОПА ДА ЗАМИЖИ ПР НА ПРОТЕРАНИТ

родни огништа. Несреќата е и во дискриминаторската политика која ја води јужниот сосед кон овие Македонци, како и во донесувањето на дискриминаторските закони со кои дозволи во Грција да се вратат само оние кои по род се Грци. Токму затоа, овие Македонци останаа распрснати низ светот.

Конечно, по шест децении, дојде време и тие да се најдат на дневен ред пред меѓународните институции, но дојде време и државата да застане во нивна одбрана. Ситуацијата ја достигна својата точка на вриење откако македонската Влада побара во преговорите за името да бидат вклучени и прашањето за враќањето на имотот на прогонетите Македонци од Егејскиот дел на Македонија, како и можноста да добијат и грчко државјанство.

Владата, како што рече и нејзиниот портпарол, Ивица Боцевски, има обврска да се грижи за своите граѓани, но и за сите Македонци, вклучувајќи ги и оние, кои имаат имот во соседните земји.

Во моментите кога се крои стратегијата на македонската држава во однос на преземањето на чекорите за решавање на долгогодишниот спор со Грција, средбата која премиерот Груевски ја имаше со претставници на Македонците од Егејскиот дел на Македонија е навистина важна. Доколку го имаме предвид фактот дека за Грците суштината на проблемот не е во името, туку во македонското малцинство кое живее во Егејскиот дел на Македонија, но и во протераните Македонци, тогаш седнувањето на заедничка маса со Македонците прогонети од родните огништа, навистина е нешто што заслужува секаква почит и охрабрување. Сепак, почитта

Светскиот македонски конгрес целосно го поддржува барањето на македонската Влада за решавање на прашањето за граѓанските, имотните и наследните права на насилно протераните Македонци од Егејскиот дел на Македонија, како последица на грчкиот геноцид врз македонскиот народ од 1912 година, како и за човековите и граѓанските права и слободи на Македонците во Грција.

Резолуцијата 817 (1993) на Советот за безбедност и Резолуцијата 47/225 (1993) на Генералното собрание на ООН ниту упатуваат на задолжителна мултилатерална или билатерално договорена промена на името на државата Македонија, ниту разговорот за разликата за името на државата Македонија значи договор за промена на името на државата Македонија!

Разговорот за разликата за името на државата Македонија задолжително треба да опфати повеќе отворени прашања заради трајно македонско-грчко помирување: (1) неексклузивитет на историјата и културата на Македонија; (2) правото на името Македонија за државата на север од Грција и на грчката северна провинција; (3) правата и положбата на Македонците по по-

СÈ УШТЕ ТРАЕ

НЕ СМЕЕ ЕД ГОЛГОТАТА Е МАКЕДОНЦИ

текло во Егејскиот дел на Македонија и во цела Грција; (4) враќање на граѓанските, имотните и наследните права на насилно протераните Македонци од Егејскиот дел на Македонија од 1912 година; (5) неповредливоста на границата меѓу Македонија и Грција; (6) репарациите за последиците од грчкиот геноцид врз македонскиот народ по окупацијата на Егејскиот дел на Македонија од 31.10.1912 година, кога Атина прв пат во својата историја "воспоставува временна управа на окупираните територии на Македонија" и систематски и континуирано врши етничко чистење и геноцид врз македонскиот народ; (7) извинувањето на Атина за историските и општествените неправди врз македонскиот народ; (8) режимот на водите од Вардарскиот слив и Слободната зона во Солун.

Правото на сопственост и наследство на насилно протераните Македонци и нивната мечта за своите родни огништа не значи иредентизам, за сметка на грчката окупација на Македонија прв пат во историјата на Атина од Балканските војни во 1912 година и грчкиот геноцид врз македонскиот народ.

ќе беше поголема доколку вакви мерки се преземеа уште на почетокот на деведесеттите години од минатиот век, односно ако уште тогаш си ги заштитевме нашинците и ако не дозволевме под нечиј притисок постојано да правиме некакви отстапки.

МЕМОРИЈАЛ

"Средбата во Владата претставува еден паметник за сеќавањето, еден меморијал за голготата на македонскиот народ во XX век, еден меморијал за сите оние нешта низ кои поминаа Македонците во текот на XX век и во тој контекст, се разбира, очекуваме дека нивните организации ќе ги реafirмираат своите ба

рања кои се однесуваат на нивните права како граѓани и, се разбира, како човекови индивидуи во глобалната светска заедница", изјави Боцевски.

Иако обесправени, прогонети и распрнати низ сите меријадни, Македонците од Егејскиот дел на Македонија не запираат со своите активности, но и со барањето за она што е предвидено и што им припаѓа според сите меѓународни документи. Тие ја подготвуваат Четвртата светска средба на децата бегалци, која ќе се одржи во Скопје, од 18 до 21 јули, а на која се очекува да дојдат Македонци од сите делови на етничка Македонија, но и од светот. Организациониот одбор на оваа Средба ги повикува и сите граѓани од РМ да присуствуваат на неа, бидејќи тоа е начин да се покаже македонското единство во овие моменти кога македонската држава и македонскиот народ е изложен на негации и на оспорувања од страна на грчката Влада.

Претседателот на Организациониот одбор на оваа Средба, Георги Ајановски, вели дека за неа се предвидуваат голем број манифестации, изложби, издавање книги, а ќе биде прикажан и документарен филм кој говори за страдањата и за прогонот на децата за време на Граѓанската војна.

"Очекуваме на средбата да пристигнат околу 6.000 учесници од прекуокеанските земји, од Австралија, Канада, САД, тука се и гостите од Полска, Романија, Унгарија, Чешка, но и од соседните земји, потоа македонски здруженија од Бугарија, Грција и од Албанија. Сметаме дека тоа ќе биде еден импозантен собир, едно потсетување и одбележување на таа годишнина, на тој тра-

гичен настан од македонската историја. Но, истовремено, сакаме, преку средбата да ја искажаме и нашата осуда кон војната, воените страдања и прогони, како и да испратиме хуманистичка порака за заштита на децата од сите видови насилство. Оваа манифестација ќе испрати и порака до меѓународната јавност, која ќе биде во вид на декларација која, пак, ќе биде прочитана на свечениот собир, во салата "Борис Трајковски", објаснува Ајановски.

За средбата со премиерот Груевски вели дека тоа е голем настан за активностите на Македонците од Егејскиот дел на Македонија, зашто одамна се борат нивното прашање да добие таков третман.

"По толку децении сметаме дека навистина е направен голем исчекор. Очекуваме, наскоро Собранието да усвои Резолуција за жртвите од Антифашистичката граѓанска војна. Тогаш ќе имаме целосна слика за напорот кој треба да го направи македонската држава за остварување на правата кои ни се одземени од страна на грчката Влада. Тука се прашањата на одземеното државјанство, на имотите и на низа други прашања кои досега не беа поставени пред грчката Влада. Сметаме дека прашањето со оспорувањето на името фактички е параван на грчката Влада, која се плашеше од поставувањето на овие прашања, кои се поврзани со остварувањето на правата на Македонците од Егејска Македонија, но и правата на македонското малцинство во Грција. Имаме укажувања и сигнали од Судот во Стразбур дека некои од прашањата се прифатени. Иако постапката треба да се води индивидуално од секој поединец, треба да имаме правна логистичка поддршка за начинот на кој ќе се реализираат тие права. Всушност, имаме препорака постапката да ја водиме заедно со логистичката поддршка од државата. Значи, индивидуално секој граѓанин ќе треба да обезбеди документи за поседувањето имот, а ќе ни биде драгоцената помошта од државата, затоа што се работи за меѓународни спорови", вели Ајановски.

ЕДИНСТВЕНА СТРАТЕГИЈА

Господинот Ставре Џиков, кој е потомок на Македонците од Егејскиот дел на Македонија и учествувал во подготовките на сите досегашни средби на овие Македонци, вели дека потегот на Груевски или, пак, на Собранието, не би го оквалификувал како историски потег, зашто на секој граѓанин на РМ должност му е да ги поставува тие прашања. Сепак, особено му е драго што премиерот Груевски прашањето го постави во клучниот момент кога станува збор за меѓународниот углед на Република Македонија, но не само

ВО ПРЕГОВОРИТЕ СО ГРЦИЈА ДА СЕ ВКЛУЧИ И ПРАШАЊЕТО ЗА ИМОТИТЕ И ЗА ГРЧКОТО ДРЖАВЈАНСТВО НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД ЕГЕЈСКИОТ ДЕЛ НА МАКЕДОНИЈА

во однос на името и преговорите кои се водат, туку и во однос на имотните прашања.

"Македонците од Егејскиот дел на Македонија ги оставиле своите огништа, својот имот. Европа не може да замисли, во смисла на тоа што се случувало од 1946 до 1949 година. Ваквите разумни државни потези кои се прават сега, и натаму треба да имаат континуитет. Но, тоа не значи дека со усвојувањето на само една декларација ќе се реши проблемот, напротив ние кои го познаваме грчко-македонскиот однос и спорот кој вештачки ни е наменет од

1993 година, сметаме дека тоа е една долготрајна разумна борба на нашата македонска држава на меѓународно ниво, а не таа да остане само во рамките на Република Македонија. Стратегијата ни е единствена, бидејќи и премиерот и ние, сме граѓани, државјани на РМ, така што сметам дека целта, во однос на реализацијата на она што го бараат сите граѓани кои потекнуваат од Егејскиот дел на Македонија, ни е иста".

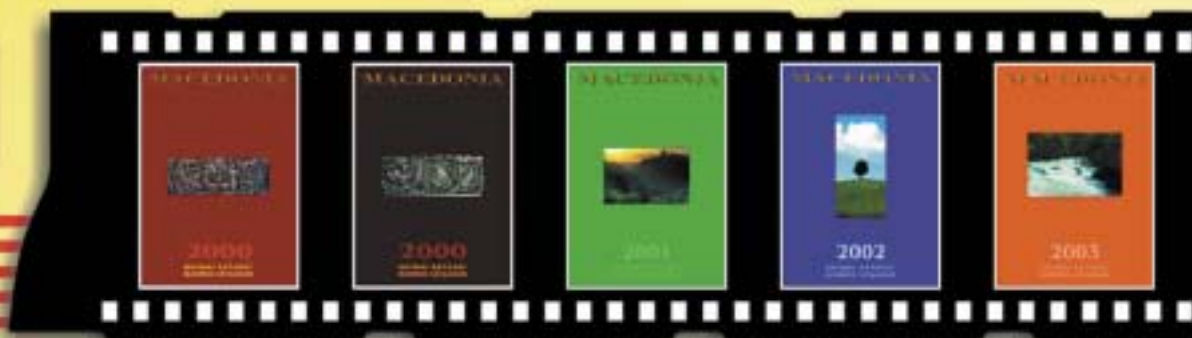
Тој вели дека досега имало најразлични шпекулации за тоа колкава е вредноста на имотите на Македонците од Егејскиот дел на Македонија, но и

дека за било какви информации неопходна е статистичка проверка. Објаснува дека пред 25 години, во времето на поранешна СФРЈ, се појавил еден анкетен лист. Но, сè се свело само на ниво на тој анкетен лист. Тоа се случувало во времето на југословенската политика, која едноставно не го решавала македонското прашање на релација Македонија - Грција, но и прашањето за имотните права.

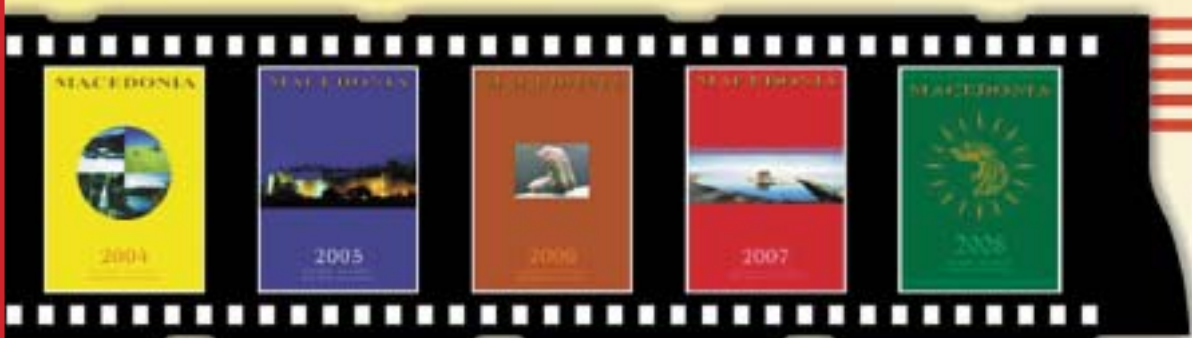
"Сепак, не е важна вредноста на имотот, и да станува збор за едно евро, важно е тоа дека Македонците од Егејскиот дел на Македонија имаат имот во Р Грција", дополнува Џиков.

Ташко Јованов, претседател на Координативниот комитет на Македонците по потекло од Егејска Македонија, потенцира дека конечно сите здруженија на Македонците од Егејскиот дел на Македонија седнаа на иста маса со премиерот за да дискутираат за сите прашања поврзани со нивните права.

"Од премиерот добивме безрезервна поддршка дека нашето прашање и натаму ќе се поставува на сите средби, кои се водат за разликите за името. Прашањето за имотите мора да се поставува во пакет со другите барања", изјави Јованов.

MARKETING, PUBLISHING AND VIDEO PRODUCTION

str. "11 Oktomvri" no. 86-2/12
1000 Skopje, Macedonia
tel/fax: ++389 2 3128 155
mobil : ++389 70 367 925
marili@marili.com.mk
www.marili.com.mk